

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 433/2012-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. februára 2013 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť D. D. a M. D., Ž., zastúpených advokátom JUDr. M. B., A., s. r. o., M., vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 7 Co 183/2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 183/2009 porušil základné právo D. D. a M. D. vlastniť majetok a na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. D. D. a M. D. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov), ktorú je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť na účet A., s. r. o., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti D. D. a M. D. vo zvyšnej časti nevyhovujú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 433/2012-15 z 11. októbra 2012 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť D. D. a M. D., Ž. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 7 Co 183/2009. Zároveň bola odložená vykonateľnosť rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovatelia podaním z 20. novembra 2012 a tiež krajský súd vo vyjadrení z 29. októbra 2012 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti a z doplňujúceho podania z 11. septembra 2012 doručeného ústavnému súdu osobne do podateľne 12. septembra 2012 vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C 98/2005-349 zo 14. januára 2009 bolo určené, že zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z 21. decembra 2004 uzavretá medzi veriteľmi T. Š. (ďalej len „žalovaný 1“) a F. Č. (ďalej len „žalovaný 2“) na jednej strane a dlžníkom P. S. ako žalobcom (ďalej len „žalobca“) je neplatná a že žalobca je vlastníkom sporných nehnuteľností. Ďalej bolo tiež určené, že kúpna zmluva z 30. mája 2005 uzavretá medzi žalovaným 1 a žalovaným 2 ako

predávajúcimi a A. P. (ďalej len „žalovaná 3“) ako kupujúcou je neplatná. Napokon bolo určené, že kúpna zmluva z 26. júna 2007 uzavretá medzi žalovanou 3 ako predávajúcou a sťažovateľmi (žalovanými 4 a 5) ako kupujúcimi je neplatná. Na základe odvolania sťažovateľov rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Napokon rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 208/2010 z 30. júla 2012 bolo dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu zamietnuté.

Všeobecné sudy vo svojich rozhodnutiach zhodne konštatovali, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva uzavretá medzi žalovaným 1 a žalovaným 2 ako veriteľmi a žalobcom ako dlžníkom, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ležiacim v kat. území B., zapísaným na liste vlastníctva č. 511, je absolútne neplatná. Žalovaný 1 a žalovaný 2 ako veritelia a žalobca ako dlžník uzavreli 21. decembra 2004 zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007. V súvislosti s touto zmluvou bola uzavretá zmluva o pôžičke, na základe ktorej žalovaný 1 a žalovaný 2 požičali žalobcovi spolu 569 000 Sk, pričom žalobca sa zaviazal pôžičku vrátiť do 21. januára 2005. Tento záväzok bol zabezpečený zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Ocenenie sporných nehnuteľností vykonal znalec a dospel k sume 1 864 000 Sk. Zabezpečenie malo zaniknúť, ak žalobca riadne a včas splní záväzok vrátiť poskytnutú pôžičku. Všeobecné sudy považovali zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva z 21. decembra 2004 za absolútne neplatný právny úkon. Nesplnením záväzku dlžníka zabezpečovací prevod spĺňa uhradzovaciu funkciu a z toho plynie povinnosť pre účastníkov zmluvy upraviť v zmluve práva a povinnosti tak, aby nebolo pochyb o tom, akým spôsobom sa majú účastníci z prevodu práva medzi sebou vysporiadať. V danej veci však absentuje také dojednanie, že v prípade, ak sa vlastníctvo veriteľa stane nepodmieneným, vzniká mu právo na plnohodnotné nakladanie s vecou, avšak nebolo zrejmé, že dlžníkovi po speňažení majetku malo byť zaistené vydanie tzv. hyperochy. Absencia takéhoto dojednania spôsobila absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu. Ak potom následne žalovaný 1 a žalovaný 2 previedli sporné nehnuteľnosti na žalovanú 3 a táto zasa ďalej na sťažovateľov, treba tieto

ďalšie prevody považovať za neplatné, a to bez ohľadu na dobromyseľnosť žalovanej 3 ako aj sťažovateľov.

Okresný súd skonštatoval, že vyslovením neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva z 21. decembra 2004 treba za neplatné považovať aj následné prevody, a to bez ohľadu na dobromyseľnosť osôb na strane nadobúdateľov. Zároveň určil, že vlastníkom sporných nehnuteľností je žalobca. Krajský súd, ale ani najvyšší súd sa odôvodnením správnosti výroku o určení vlastníckeho práva žalobcu vôbec nezaoberali a dôvod, pre ktorý krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu a najvyšší súd zamietol dovolanie proti rozsudku krajského súdu, takisto neuviedli. Takáto vada spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutí a je v rozpore s právom sťažovateľov na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Je ďalej nanajvýš paradoxné konštatovanie okresného súdu, podľa ktorého nezáležalo na dobromyseľnosti sťažovateľov žalovanej 3. Ak je Slovenská republika právnym štátom a ak má byť pretavením čl. 1 ods. 1 ústavy do právneho poriadku Slovenskej republiky aj znenie ustanovení § 1 ods. 1 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, potom nie je možné v právnom štáte skonštatovať, že dobromyseľný účastník právneho vzťahu nepožíva žiadnu právnu ochranu, resp. že mu ju súd neposkytne. S ohľadom na všetky okolnosti prípadu sťažovateľa nadobudli vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam dobromyseľne. Táto skutočnosť nebola žiadnym spôsobom spochybnená. Ak má byť dobromyseľný nadobúdateľ práva osobou, ktorá požíva právnu ochranu, a ak má byť rešpektované jeho právne postavenie v konkrétnej veci, tak v právnom štáte má súd takémuto dobromyseľnému nadobúdateľovi práva poskytnúť právnu ochranu, ktorá by mala spočívať v rešpektovaní v dobrej viere nadobudnutých práv, a, samozrejme, zároveň aj v adekvátnom odškodnení žalobcu. V napadnutých rozhodnutiach všeobecných súdov to však tak nie je. Predovšetkým nie je uvedené, akú právnu normu aplikovali pri určení vlastníckeho práva v prospech žalobcu a následne nerešpektovali vlastnícke právo sťažovateľov nadobudnuté v dobrej viere.

Sťažovateľa navrhujú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 17 C 98/2005, krajským súdom pod sp. zn. 7 Co 183/2009 a najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Cdo 208/2010 s tým, aby boli rozsudky okresného súdu zo 14. januára 2009, krajského

súdu z 20. januára 2010 a najvyššieho súdu z 31. júla 2012 zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Požadujú tiež priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 280 000 € spoločne a nerozdielne od všeobecných súdov, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 323,50 €.

Z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu sp. zn. Spr 527/2012 z 29. októbra 2012 doručeného ústavnému súdu 31. októbra 2012 vyplýva, že pripojené vyjadrenie predsedu senátu (a zároveň sudcu spravodajcu) je možné považovať aj za vyjadrenie krajského súdu. Podľa jeho názoru v ustanovení § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú upravené spôsoby nadobúdania vlastníctva. Vyplýva z neho, že vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Z toho je zrejmé, že vlastníctvo sa nadobúda buď originárne (pôvodne), alebo derivatívne (odvodene). Pri originárnom nadobudnutí sa nadobúda vec do vlastníctva bez ohľadu na prípadné vlastnícke právo predchodcu. Ide napríklad o vyvlastnenie, vydržanie, ale aj zhotovenie novej veci, prírastok či zmluvné nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka tam, kde to zákon umožňuje. Pri odvodenom nadobudnutí (zmluva, dedenie) sa nadobúdateľ stáva zásadne vlastníkom, len pokiaľ bol jeho predchodca vlastníkom. Platí zásada, že nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám mal. Ten, kto nadobudol vec od nevlastníka v dobrej viere, môže sa stať len jej oprávneným držiteľom, ak nejde o prípad, keď právo pripúšťa nadobudnutie od nevlastníka. V danom prípade sťažovatelia nadobudli vlastnícke právo na základe kúpnej zmluvy, ktorá bola vyslovená za neplatnú. Preto im mohlo vzniknúť len právo oprávnenej držby, pričom ani súčasná súdna prax nezastáva názor, že by dobromyseľnosť ako podmienka nadobudnutia vlastníckeho práva v ponímaní sťažovateľov na základe neplatného právneho úkonu znamenala priznanie ochrany vlastníckeho práva, alebo dokonca priznanie (nadobudnutie) vlastníckeho práva spôsobom vymenovaným v ustanovení § 132 Občianskeho zákonníka. Preto sťažnosť nie je dôvodná.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľov z 20. novembra 2012 doručenej ústavnému súdu 27. novembra 2012 vyplýva, že na základe skutočností uvedených v sťažnosti treba túto považovať za plne opodstatnenú s tým, že sťažovatelia i naďalej trvajú na všetkých namietaných porušeníach práv.

Ústavný súd doručil sťažnosť spolu s jej doplnením a uznesenie č. k. II. ÚS 433/2012-15 z 11. októbra 2012 žalobcovi, žalovanému 1, žalovanému 2 a žalovanej 3 s tým, aby sa aj oni mohli vyjadriť vo veci samej, keďže rozhodnutím ústavného súdu môžu byť dotknutí vo svojich právach. Možnosť vyjadriť sa využil iba žalobca.

Z vyjadrenia žalobcu z 30. decembra 2012 doručeného ústavnému súdu 24. januára 2013 (spísaného advokátom JUDr. L. P., Ž.) vyplýva, že sa domáha zamietnutia sťažnosti, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia v sume 255,72 €. Sťažovatelia pozitívne vedeli, že na okresnom súde sa vedie spor týkajúci sa predmetných nehnuteľností, pričom táto skutočnosť bola uvedená aj na Správe katastra Ž. Sťažovatelia však napriek tomu vstúpili so žalovanou 3 do zmluvného vzťahu. Konanie žalovaného 1, žalovaného 2, žalovanej 3 a sťažovateľov treba hodnotiť ako úmyselné a zámerné s cieľom rýchlo sa zbaviť predmetných nehnuteľností viacerými prevodmi a získať takto nezákonne finančné prostriedky. Všetci sa vystavili právnenému riziku, keď nerešpektovali prebiehajúci súdny spor. Žalovanú 3 právny zástupca žalobcu vo svojej kancelárii osobne informoval o riziku uzavretia kúpnej zmluvy vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie. Sťažovatelia mali vedomosť o poznámke prebiehajúceho súdneho konania v katastri nehnuteľností, hoci túto žalovaná 3 v záujme prevodu nehnuteľností na sťažovateľov dala odstrániť. Sťažovateľov navštívila žalobcova matka s tým, aby nešli do rizika uzavretia kúpnej zmluvy. Sťažovatelia ju však vyhodili. Takáto bola preto ich „dobromyseľnosť“.

II.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 98/2005-349 zo 14. januára 2009 vyplýva, že ním bola určená jednak neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva z 21. decembra 2004, ako aj kúpnych zmlúv z 30. septembra 2005 a 19. marca 2007. Zároveň bolo tiež určené, že vlastníkom sporných nehnuteľností je žalobca. Podľa názoru okresného súdu vzhľadom na vyslovenie neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva z 21. decembra 2004 sú neplatné aj nasledujúce prevody sporných nehnuteľností, a to bez ohľadu na dobromyseľnosť osôb na strane nadobúdateľov, teda

žalovanej 3 a sťažovateľov. Preto bolo zároveň aj určené, že vlastníkom sporných nehnuteľností je žalobca.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 98/2005-349 zo 14. januára 2009. Zároveň bolo pripustené dovolanie proti rozsudku. V podanom odvolaní sťažovatelia okrem iného namietali, že ak žalovaný 1 a žalovaný 2 následne previedli sporné nehnuteľnosti na žalovanú 3 a táto zasa na sťažovateľov, pri uzatvorení kúpnej zmluvy boli títo nadobúdatelia dobromyseľní a vychádzali z údajov zapísaných na liste vlastníctva č. 79. Sporné nehnuteľnosti neboli ničím zaťažené a boli plne spôsobilé na prevod. Sťažovatelia do sporných nehnuteľností aj investovali a podstatnou mierou ich zhodnotili. Z tohto dôvodu sa zaťažili aj úverom. Podľa názoru krajského súdu okresný súd riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého dospel k správne právnemu záveru o neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a na ňu nadväzujúcich kúpnych zmlúv, ktorými sporné nehnuteľnosti boli prevedené na žalovanú 3, resp. na sťažovateľov. Krajský súd pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie podľa § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Otázkou zásadného právneho významu je posúdenie, či absencia takých podstatných podmienok, ktoré ustanovenie § 553 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007 neupravuje, ale ktoré majú význam pre posúdenie určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu (predmet záväzku, obsah záväzku a v danom prípade aj spôsob speňazenia zaistenia predmetu prevodu), robí právny úkon neplatným podľa § 37 ods. 1, prípadne podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V danom prípade zo skutkových okolností vyplýva, že medzi účastníkmi konania nebol určený spôsob, ktorým by sa mala naplniť uhradzovacia funkcia zaist'ovaného prevodu práva, resp. akým spôsobom sa má vykonať speňazenie zaisteného prevodu práva a v akom rozsahu má právo dlžník na vyplatenie rozdielu, keďže z výsledkov dokazovania vyplýva, že pre absenciu takéhoto dojednania žalovaný 1 a žalovaný 2 k výplate rozdielu do súčasnej doby nepristúpili. Právne posúdenie veci teda spočíva v nejednoznačnosti znenia ustanovenia § 553 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007 vo vzťahu k naplneniu

účelu zabezpečovacieho prevodu práva, ktorým podľa názoru krajského súdu je aj uhradzovacia funkcia, ak prevod vlastníckeho práva na veriteľov sa stane trvalým.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou

ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovatelia poukazujú na to, že vlastnícke právo nadobudli dobromyseľne, a preto im mala byť poskytnutá ochrana ako dobromyseľným nadobúdateľom. Hoci túto skutočnosť v podanom odvolaní namietali, krajský súd sa s touto ich argumentáciou vôbec nezaoberal a nijako nevysporiadal, pretože sa zaoberal iba výrokmi o určení neplatnosti zmlúv, nie však už zdôvodňovaním výroku o určení vlastníckeho práva žalobcu.

Krajský súd je presvedčený, že žalobca bol právom určený za vlastníka nehnuteľností, pretože všetky zmluvy o prevode vlastníctva boli neplatné, a preto ani žalovaný 2, ale následne ani žalovaná 3 nemohli nehnuteľnosti ďalej previesť, keďže v skutočnosti sami vlastnícke právo nenadobudli.

Podľa názoru žalobcu sťažovatelia neboli pri uzatváraní zmluvy so žalovanou 3 dobromyseľní, pretože boli upozornení na to, že otázka vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam je predmetom prebiehajúceho (ešte neskončeného) súdneho konania. Tým sa sami vedome vystavili riziku.

„Nevyžaduje sa, aby na každý argument účastníka, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ale ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.“ (Ruiz Torija c. Španielsko, Georgiadis c. Grécko)

Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že sťažovatelia sa v konaní pred všeobecnými súdmi bránili okrem iného aj poukazom na ich dobromyseľnosť, teda na to, že sporné nehnuteľnosti nadobudli v dobrej viere od osoby, ktorú považovali za vlastníčku.

Okresný súd vo svojom rozsudku č. k. 17 C 98/2005-349 zo 14. januára 2009 uviedol, že podľa jeho názoru vzhľadom na vyslovenie neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva z 21. decembra 2004 sú neplatné aj nasledujúce prevody sporných nehnuteľností, a to bez ohľadu na dobromyseľnosť osôb na strane nadobúdateľov, teda žalovanej 3 a sťažovateľov. Práve na tomto základe bolo určené, že sporným vlastníkom je žalobca.

Sťažovatelia v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu poukázali inter alia aj na to, že ak žalovaný 1 a žalovaný 2 následne previedli sporné nehnuteľnosti na žalovanú 3 a táto zasa na sťažovateľov, pri uzatvorení kúpnej zmluvy boli títo nadobúdatelia dobromyseľní a vychádzali z údajov zapísaných na liste vlastníctva č. 79. Sporné nehnuteľnosti neboli ničím zaťažené a boli plne spôsobilé na prevod. Sťažovatelia do sporných nehnuteľností aj investovali a podstatnou mierou ich zhodnotili, pričom sa zaťažili aj úverom.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010 možno zistiť, že okresný súd riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého dospel k správneému záveru o neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a na ňu nadväzujúcich kúpnych zmlúv, ktorými sporné nehnuteľnosti boli prevedené na žalovanú 3, resp. na sťažovateľov.

Na základe dosiaľ uvedeného možno konštatovať, že krajský súd sa námietkou sťažovateľov poukazujúcich na to, že konali v dobrej viere, nijako nezaoberal, a preto sa s ňou ani nevysporiadal. Skonštatoval totiž iba to, že tak zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, ako aj následné kúpne zmluvy boli z dôvodov podrobne uvedených v rozsudku (a následne odobrených najvyšším súdom v dovolacom konaní) neplatné. Nijako sa však nevyjadril k vecnej správnosti či nesprávnosti toho výroku rozsudku okresného

súdu, ktorým bolo určené, že žalobca je vlastníkom sporných nehnuteľností, a to z pohľadu sťažovateľmi uplatnenej námietky, že kúpnu zmluvu uzavreli v dobrej viere.

Možno zovšeobecniť, že nezaujatie žiadneho stanoviska k namietanej otázke, či dobromyseľné nadobudnutie vlastníckeho práva od niekoho, kto objektívne vlastníkom nebol, zakladá nárok na ochranu takto nadobudnutého práva, a ak áno, v akej forme, resp. rozsahu, znamená zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia.

Na uvedenom zásadnom závere nič nemení skutočnosť, že krajský súd v konaní vedenom ústavným súdom prostredníctvom predsedu senátu, resp. sudcu spravodajcu doplnil chýbajúcu argumentáciu. Takýmto spôsobom nie je možné nedostatok odôvodnenia rozsudku krajského súdu zhojiť, pretože k nemu došlo mimo procesnoprávne vymedzeného kontradiktórneho rámca odvolacieho konania a okrem toho ide o názor iba jedného člena odvolacieho senátu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo k porušeniu základného práva vlastníť majetok a na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

V zmysle citovaných ustanovení ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010 a vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

V ďalšom konaní bude krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu. Bude sa teda musieť vysporiadať s námietkou sťažovateľov, podľa ktorej kúpnu zmluvu uzavreli v dobrej viere. Bude tiež potrebné zaoberať sa tvrdením žalobcu, ktorý dobromyseľnosť konania sťažovateľov spochybňuje.

Hoci sťažovatelia požadovali priznať náhradu trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 323,50 €, ústavný súd im priznal sumu 269,58 €, a to za 2 úkony právnych služieb v roku 2012 (prevzatie a príprava zastupovania a sťažnosť) po 127,16 €, ako aj 2 režijné paušály po 7,63 € (bod 3 výroku nálezu).

Nebolo možné vyhovieť požiadavke sťažovateľov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 280 000 € (spoločne a nerozdielne od okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu), keďže došlo jednak k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľov, k zrušeniu rozsudku krajského súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie, čo v plnej miere napravilo vzniknutý protiústavný stav. Priznanie finančného zadosťučinenia prichádza totiž spravidla do úvahy vtedy, ak už uvedenými krokmi ústavného súdu nedôjde k plnej náprave porušených základných práv (bod 4 výroku nálezu).

Vychádzajúc z ustanovenia § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie spočívajúce v odklade vykonateľnosti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 183/2009-396 z 20. januára 2010 vydané uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 433/2012-15 z 11. októbra 2012 zanikne dňom právoplatnosti tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2013